BALEA (ALINDA) BIPLICATA (MONTAGU, 1803) EN CLAUSILIA (CLAUSILIA) BIDENTATA (STROM, 1765) IN FRIESLAND

door Thijs W. de Boer

Tijdens een excursie van de Schelpenwerkgroep van het Fries Natuurhistorisch Museum te Leeuwarden op 7 april 1984 naar de dijk langs de Waddenzee werd een tweetal vermeldenswaardige vondsten gedaan.

Bij Harlingen werd een populatie van Balea (Alinda) biplicata (Montagu, 1803) aangetroffen. Bavi Gras speurde het eerste exemplaar op en in de opwinding die daarop volgde werden zeker nog 30 levende exemplaren gevonden, waaronder ook juvenielen. De populatie bevond zich in aangeplant, doch weinig onderhouden struikgewas met een onderbegroeiing van grassen en kruiden, vnl. grote brandnetel en hondsdraf. Hier en daar lagen stukken hout, steen en plastic. Genoemd gebiedje is gelegen tussen het Van Harinxmakanaal en de weg naar Midlum, juist ten noorden van Harlingen. Deze vindplaats is tevens de meest noordelijke in ons land. (EIS 074181) De dichtstbijzijnde populaties bevinden zich in de Kop van Noord-Holland. Wel werd door H.K. Brandhorst in 1974 een lege schelp van deze soort gevonden langs de IJsselmeerkust bij Oudemirdum; hoogstwaarschijnlijk afkomstig uit zo'n Noordhollandse populatie.

Na dit opwindende oponthoud vervolgden we onze weg en namen een kijkje aan de wadzijde van de dijk bij Roptazijl. Hier kwam, uit een oude, hooggelegen stormvloedlijn, door naarstig speurwerk van B. Land, een soort tevoorschijn die nog niet eerder in onze provincie werd gesignaleerd, nl. Clausilia (Clausilia) bidentata (Ström, 1765). Ditmaal betrof het een enigszins beschadigde lege schelp. Vanaf Texel hier aangespoeld of leeft er wellicht dichterbij een populatie? (EIS 071182)

Met dank aan R. Bank voor de controle van de determinatie van laatstgenoemde soort.

Beide soorten bevinden zich in de collectie van het Fries Natuurhistorisch Museum te Leeuwarden.

LITERATUUR

KERNEY, M.P., R.A.D. CAMERON & J.H. JUNGBLUTH, 1983. Die Landschnecken Nord- und Mitteleuropas: 1-384. Hamburg/Berlin.
LAND, B., 1975. Vondsten van leden.- Veld en vitrine 52: 426.
GITTENBERGER, E., W. BACKHUYS & Th.E.J. RIPKEN, 1970. De landslakken van Nederland: 1-177. Bibl. K.N.N.V. 17.

Adres van de schrijver:
Mounewei 41, 9063 JL Molenend.